

Zašto se vrednost zaliha ne slaže kad se uporede razni metodi vođenja?

Procena vrednosti zaliha različitim metodama

Pitanje glasi: zašto se ne slaže lager kada se procenjuje po prosečnim nabavnim cenama i drugim metodima? Ovo je normalna pojava a evo i zašto. Na primer, pogledajte sledeće:

Opis	ulaz	izlaz
ul.1	10 x 100	
if.2		5 x 100
ul.3	5 x 120	
if.4		1 x 110

Dakle, ulazi 10 kom x 100 din, zatim izlazi 5 kom, zatim opet ulazi 5 kom ali po 120 din i na kraju se prodaje jedan komad. Prikazana kartica radi po prosečnim nabavnim cenama. Prvi izlaz je normalno po 100, a posle drugog ulaza, prosečna cena je 110, pa po toj ceni izlazi i taj jedan komad.

Trenutna vrednost je $9 \text{ kom} \times 110 = 990$ dinara i to je procena nabavne vrednosti po prosečnim nabavnim cenama.

Ako se isti primer radi po FIFO metodu, dobija se nešto ovako:

Opis	ulaz	izlaz
ul.1	10 x 100	
if.2		5 x 100
ul.3	5 x 120	
if.4		1 x 100

Kao što vidite, jedina razlika je u drugom izlazu koji ide po 100 din, jer još postoje neprodane zalihe po 100 dinara. Preostaje $4 \times 100 + 5 \times 120 = 1000$ dinara zaliha, što se razlikuje od prethodno dobijenih 990 dinara preostalih zaliha.

Postoji i treći metod procene, koji se zasniva na ukalkulisanoj razlici u ceni. Suština takvog metoda je da se izlaz radi po "ukalkulisanoj razlici u ceni" po ulazima. Prvo pretpostavimo da je za sve stavke u prethodnom primeru prodajna cena ista, 150 dinara. Za naš primer, ukalkulisana razlika u ceni je:

$$\text{prodajna vrednost ulaza} = 10 \times 150 + 5 \times 150 = 2250$$

$$\text{nabavna vrednost ulaza} = 10 \times 100 + 5 \times 120 = 1600$$

To znači da je odnos $PV:NV = 2250:1600 = 1.406$. Sad kažemo da je prodajna vrednost prodane robe $5 \times 150 + 1 \times 150 = 900$ i hoćemo da vidimo kolika je bila nabavna vrednost te prodane robe pomoću proporcije:

$$2250:1600 = 900:X$$

$$X \times 2250 = 1600 \times 900$$

$$X = 640$$

To znači da je svaki od 6 artikala prodat po nabavnoj ceni od oko $640/6 = 106.6$. Preostale

zalihe po ovoj metodi su: $1600 - 640 = 940$.

Dakle, rezime glasi da svaki metod procenjuje zalihe na drugu vrednost. Stvar je u tome da ako se manje skine sa zaliha više ostane i obrnuto, znači zbir ostaje uvek isti. Svaki metod ima neku svoju logiku i skida različito sa zaliha, pa preostala vrednost nikako ne mora biti ista. Naravno, ako bi se zalihe ispraznile do kraja, uvek bi se dobio isti rezultat.